

Signalizačná správa ÚKSÚP

Sucho sužuje zrejme väčšinu plodín a aj väčšinu územia Slovenska. Mnohým škodcom takéto počasie ale vyhovuje a tak sa treba mať pred nimi na pozore.

Napríklad známym škodcom **jahôd** je **ketovka jahodová**. Je to bežne rozšírený chrobák, ktorého larvy poškodzujú puky jahôd, malín, černíc, ruží a iných druhov rastlín. Škody na jahodách vidieť v čase pred kvitnutím, keď zrazu začnú vädnúť a usychať puky, ktorých stopka je z boku nahryznutá. Najviac ohrozované bývajú porasty jahôd v blízkosti lesov, parkov alebo väčších výsadiieb listnatých stromov, kde škodca najlepšie prezimuje. Ochrana je potrebná iba pri každoročne sa opakujúcich významných škodách. Povolené sú prípravky Benevia, Spintor a pyretroidy Decis EW 50, Decis Protech (aj v malospotrebiteľskom balení – MB), Delta EW 50, Dinastia, Karate Zeon 5 CS (aj MB), Lambdol, a len v malospotrebiteľskom balení Decis Al, Sanium Ultra a Samuraj. Aplikujú sa až pri zistení prvých chrobákov, najlepšie krátko pred kvitnutím, **nikdy nie na rozkvitnuté jahody!**

Pre drobné ovocie, najmä egreše, upozorňujeme na **americkú múčnatku egreša**. Významné pre jej obmedzenie sú **preventívne opatrenia**, napr. výber vzdušných lokalít, vhodný, skôr širší spon výsadby, vyrovnaná výživa, najmä neprehnojovanie dusíkom, a správny rez zabezpečujúci vzdušnosť krov. **Najdôležitejší je však výber odrody!** Medzi odolné odrody patria napr. červenoplodé Rokula, Rolanda a Hinnonmaki Rod, bielooplodé Invikta a Rixanta, stredne odolné Strážov, Chryso a pod. Náchylné až veľmi náchylné sú napr. Bíly nádherný, Citrónový obří, Produkta, Roman, Šolcova naděje, Zlatá figa a pod. Silne ohrozené výsadby egrešov s pravidelnými výskytmi možno chemicky ošetriť pred kvitnutím prípravkami Discus (ochranná lehota 21 dní), Zato 50 WG (ochranná doba 14 dní), sírnatými prípravkami Sira BL a Sulfurus (ochranná lehota 7 dní), biologickým prípravkom Serenade Aso alebo pomocným prípravkom Aqua Vitrin K. Žiadny z uvedených prípravkov však nie je dostupný v malospotrebiteľskom balení. **Maximálne sa ošetruje 4-krát, raz pred kvetom a 3-krát po odkvitnutí.** Plody s viditeľnými príznakmi je najlepšie mechanicky odstrániť, ani chemický zásah už neznižuje ich napadnutie.

V minulej správe sme spomenuli mínerku pórovú. Okrem nej cibul' u napáda aj **ketárka cibul'ová**, ktorá poškodzuje **najmä cibul' u, menej cesnak a pór**. Prezimuje vo forme kukiel v pôde. Koncom apríla až začiatkom mája, čo podľa priebehu vegetácie pripadá na obdobie ružového púčika jabloní alebo kvitnutia púpavy lekárskej, sa liahnu muchy. Tieto po týždni úživného žeru na kvetoch rôznych rastlín začnú klásť vajíčka do pôdy ku koreňovému krčku hostiteľských rastlín alebo za šupky cibuliek. Uprednostňujú poškodené jedince. Larvy žerú vo vnútri cibul' vypestovaných z výsevu aj zo sadzačky. Jedna larva môže poškodiť viacej susediacich rastlín. **Pri ochrane je veľmi dôležitá prevencia**, teda likvidácia napadnutých rastlín, hlboké spracovanie pôdy, oševný postup (aj na malých plochách) a včasný výsev alebo výsadba cibule. Na malých plochách možno zamedziť kladeniu vajíčok prikrývaním porastov **netkanými textíliami, ktoré treba vykonať tesne pred začiatkom kladenia vajíčok, teda približne v rovnakom termíne ako proti mínerke**. Na chemickú ochranu je povolený prípravok Benevia. Taktiež možno použiť tie isté prípravky ako proti mínerke pórovej, teda Decis Protech (aj v malospotrebiteľskom balení), Scatto a iba v malospotrebiteľskom balení Sanium Ultra.